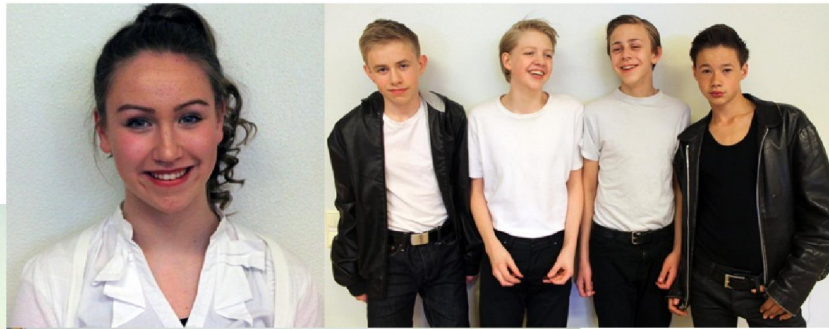

Tónlist, matur og menning

Lokaskýrsla til Sprotasjóðs

Júní 2013

Sigríður Jóhannsdóttir verkefnisstjóri

Hlíðaskóli

Nafn skóla: Hlíðaskóli

Nafn verkefnisins: Tónlist, matur og menning.

Nafn verkefnisstjóra: Sigríður Jóhannsdóttir.

Markmið verkefnis:

Helstu markmið verkefnisins eru:

- Að samþætta tónmennt og heimilisfræði á unglिंगastigi í valáfanga sem ber heitið: „Tónlist, matur og menning“.
- Að hjálpa nemendum að skilja og upplifa tónlist og fæðu sem menningartengdan lífsstíl með því að kynna nemendum hverjir helstu áhrifavaldarnir eru svo sem þjóðhættir, menning, tíska, fjölmiðlar, frumkvöðlar, áhugi áhrifamanna, veðráttu og staðhættir.
- Að nemendur tileinki sér þekkingu á því menningarlega samhengi sem fjölbreytt tónlist sprettur úr. Einnig að þeir skynji hvernig tónlistararfurinn hefur þróast með tímanum og skilað sér til vorra daga og er hluti af helstu straumum og stefnum tónlistarinnar.
- Að nemendur læri um menningu, siði og venjur annarra landa en síns eigin. Á það bæði við um tónlist og matarvenjur.
- Að nemendur fái innsýn í hvernig matargerð hefur þróast nú á síðustu tímum og hvaða straumar og stefnur þykja áhugaverðastar í dag svo sem Miðjarðarhafsfæði og kosti og galla skyndifæðis.

Leiðir sem valdar eru til að ná markmiðum

Þar sem styrkveiting barst ekki til skólans fyrr en eftir að vali nemenda í unglिंगadeild Hlíðaskóla lauk, var ekki möguleiki á kennslu valáfangans „Tónlist, matur og menning“ skólaárið 2011 til 2012. Valfög fyrir skólaárið 2012 til 2013 voru kynnt, á sal skólans í apríl 2012, fyrir nemendum og foreldrum þeirra og þar á meðal valáfanginn „Tónlist, matur og menning“ sem í boði er fyrir verðandi 9. bekkinga. Eftir að val nemenda hafði farið fram var ljóst að 40% nemenda í 9. bekk skólaárið 2012 til 2013 myndu taka þátt í þessu verkefni. Þær leiðir sem

valdar voru til að ná markmiðum verkefnisins voru eftirfarandi:

Nemendur mættu í tvær kennslustundir á viku í tónmennt og tvær kennslustundir í heimilisfræði. Áfanginn var þemaskiptur, þrjú þemu voru tekin fyrir.

- Tekið var fyrir tímabilið 1950 til 1970 þar sem áhersla var lögð á „ameríska rokk tímabilið“, og samhliða því matbjúggu nemendur létta matarrétti frá ýmsum löndum.
- Jólapeima: Jólalög, jólasögur, jólasíðir og jólaréttir og bakstur víðsvegar að.
- Klassísk tónlist og miðjarðarhafsmatargerð tekin fyrir.

Haldnar voru tvær uppskeruhátíðir þar sem nemendur komu fram með leik- og tónlistaratriði og buðu upp á veitingar samsvarandi því efni sem farið hafði verið yfir. Uppskeruhátíðirnar fóru fram 6. desember 2012 og 8. maí 2013.

Fyrri uppskeruhátíðin, jólapeimað var mjög vel heppnuð. Þar mættu foreldrar, aðstandendur, kennarar og skólastjórnendur, um það bil 120 til 130 manns.

Nemendur kynntu dagskrána sem hófst með samspili nemenda. Þar næst sýndu nemendur leikritið „Jólasögur frá ýmsum löndum“ (samið og tekið saman af tónmenntakennaranum), þar sem nemendur, léku, sungu og dönsuðu. Eftir leiksýningu var fjölbreytt dagsskrá með upplestri, hljóðfæraleik, samsöng og einsöng.

Að skemmtidagsskrá lokinni var boðið upp á hlaðborð sem samanstóð af kjötréttum og allskyns meðlæti. Þar á eftir var boðið upp á kaffi, „Sachertorte“, og smákökur sem nemendur höfðu útbúið. Einnig bjuggu nemendur til piparkökuhús sem notuð voru til skreytinga á borðum. Veitingarnar tóku mið af því að hægt væri að búa þær til fyrirfram og geyma í frysti og kæli. Einnig þurftu veitingarnar að höfða til breiðs aldurshóps. Nemendur kynntu matseðilinn og sögðu frá réttunum og uppruna þeirra og sögu. Hér fyrir neðan má sjá myndir frá fyrri uppskeruhátíðinni.

Seinni uppskeruhátíðin var með svipuðu sniði. Gestafjöldi var svipaður og fyrirkomulag hátíðarinnar einnig. Nemendur sýndu söngleikinn „Grease“ sem tónmenntakennarinn aðlagði að fjölda og aldri leikara. Til dæmis var aðal karlhlutverkinu skipt á milli fjögurra nemenda og önnur hlutverk aðlöguð að samsetningu hópsins. Eftir sýningu, sem fékk mikið lof frá áhorfendum, var boðið upp á veitingar sem voru kjúklingasúpa með heimabökuðu brauði, bláberjapæ með ís og franskar makkarónukökur. Allir fóru glaðir heim eftir velheppnað kvöld.

Frávik miðað við áætlun verkefnisins

Áætlun stóðst í öllum grundvallaratriðum ef miðað er við markmiðin hér að ofan. Ef miðað er við upphafleg markmið, þ.e. umsókn til Sprotasjóðs 2011, þá tókst ekki að afla umfram fjármagns til útgáfu geisladisks, útgáfu kennsluleiðbeininga og námsgagna fyrir verkefnið. Aftur á móti fengu nemendur þau skriflegu verkefni sem unnin voru í tónmenntatímum og valdar uppskriftir og umfjöllun um mat og matarhefðir úr heimilisfræðinni, í útprentuðu myndskreyttu hefti.

Helstu hindranir sem komu upp við vinnu verkefnisins

Helstu hindranir sem urðu á veginum við vinnu verkefnisins voru skortur á bókum, myndböndum, geisladiskum og verkefnum ýmiskonar sem notast átti við, við gerð námsefnis í valáfanganum. Þróunarstyrkurinn frá Sprotasjóði hjálpaði mikið til við kaup á ofangreindu efni.

Helsti ávinningur af vinnu við verkefnið, jákvæð atriði sem fylgdu í kjölfar eða samhliða verkefnisvinnu.

Helsti ávinningur var sú nýjung að bjóða upp á tónmenntaval á unglíngastigi en það hefur ekki verið gert áður í Hlíðaskóla. Heimilisfræðin hefur ekki verið kennd markvisst í samþættingu við aðrar greinar áður þannig að þar er um nýjung að ræða. Einnig er það áhugavert að bjóða upp á þemaskipt nám, hvorutveggja fyrir tónmennt og heimilisfræði.

Í aðalnámsskrá grunnskóla er talað um fjölbreytta kennsluhætti og með samþættingu tónmenntar og heimilisfræði er virkilega hægt að auka fjölbreytni í kennsluaðferðum. Því var lögð áhersla á að byggja upp sameiginlega námsáætlun til að efla og styrkja samstarf kennara þessara tveggja námsgreina, tónmenntar og heimilisfræði. Samþætting eykur einnig skilning nemenda á undirstöðu þáttum hverrar námsgreinar fyrir sig. Um er að ræða þróunarstarf innan skólans þar sem hugmyndaflug og sköpunargleði nemanda fær notið sín.

Eins og áður hefur verið vikið að voru tvær uppskeruhátíðir þar sem foreldrum og aðstandendum nemanda var boðið til að skoða og njóta afraksturs vinnu nemenda. Með því að fá foreldra og aðstandendur inn í skólann teljum við að samskipti heimila og skóla eflist á jákvæðan hátt en ýmsar rannsóknir hafa einmitt bent til þess nemendur öðlist meira sjálfstraust, líði betur í skólanum og þar af leiðandi sýni betri námsárangur ef samskipti foreldra/aðstandenda og skóla fari fram með virkri þátttöku þeirra fyrrnefndu.

Næsta skólaár mun nýr valáfangi, þ.e. „Tölvur og heimilisfræði“ líta dagsins ljós, því við þróunarvinnu sem þessa kvikna oft nýjar hugmyndir sem er mjög jákvætt fyrir skólasamfélagið.

Mat á verkefninu samkvæmt umsókn

Markmið verkefnisins var að samþætta tónmennt og heimilisfræði í valáfanga „Tónlist, matur og menning“. Undirritaðar telja að markmiðinu hafi verið náð. Kennarar, foreldrar og nemendur eru almennt mjög ánægðir með afraksturinn.

Það má sjá á könnun sem lögð var fyrir nemendur í lok annar. Niðurstöður könnunarinnar er að finna í fylgiskjali með skýrslunni. Einnig kom ánægja með áfangann berlega í ljós í ávörpum foreldra á uppskeruhátíðunum sem og samtölum sem undirritaðar áttu við foreldra og aðstandendur. Þá hafa skólastjórnendur einnig lýst ánægju sinni með valáfangann og hann verður í boði aftur á næsta skólaári.

Niðurstöður verkefnisins

Verkefnið gekk vel og má það þakka til dæmis góðri samvinnu og miklum undirbúningi kennara valáfangans svo kennslustundir gætu gengið sem best. Styrkur samþætts verkefnis eins og „Tónlist, matur og menning“ er að hægt er að sveigja verkefnið að þörfum hvers og eins.

Á uppskeruhátíðunum þurftu allir að koma fram, leika, syngja og spila og allir þurftu að taka þátt í matargerðinni. Þátttaka í verkefnum var misstór eftir áhuga hvers og eins. Með því að foreldrar, aðstandendur, kennarar og skólastjórnendur eigi saman ánægjulegar stundir í skólanum með nemendum styrkjast samskipti heimila og skóla á jákvæðan hátt. Eins og áður hefur komið fram mun valáfanginn „Tónlist, matur og menning“ halda áfram næsta vetur.

Kynning á verkefninu

Verkefnið var kynnt á fundi með kennurum við upphaf verkefnisins í ágúst 2012.

Reykjavík, 27.júní 2013

Sigríður Jóhannsdóttir, verkefnisstjóri

Gunnþórunn Jónsdóttir

Kristrún Guðmundsdóttir, skólastjóri

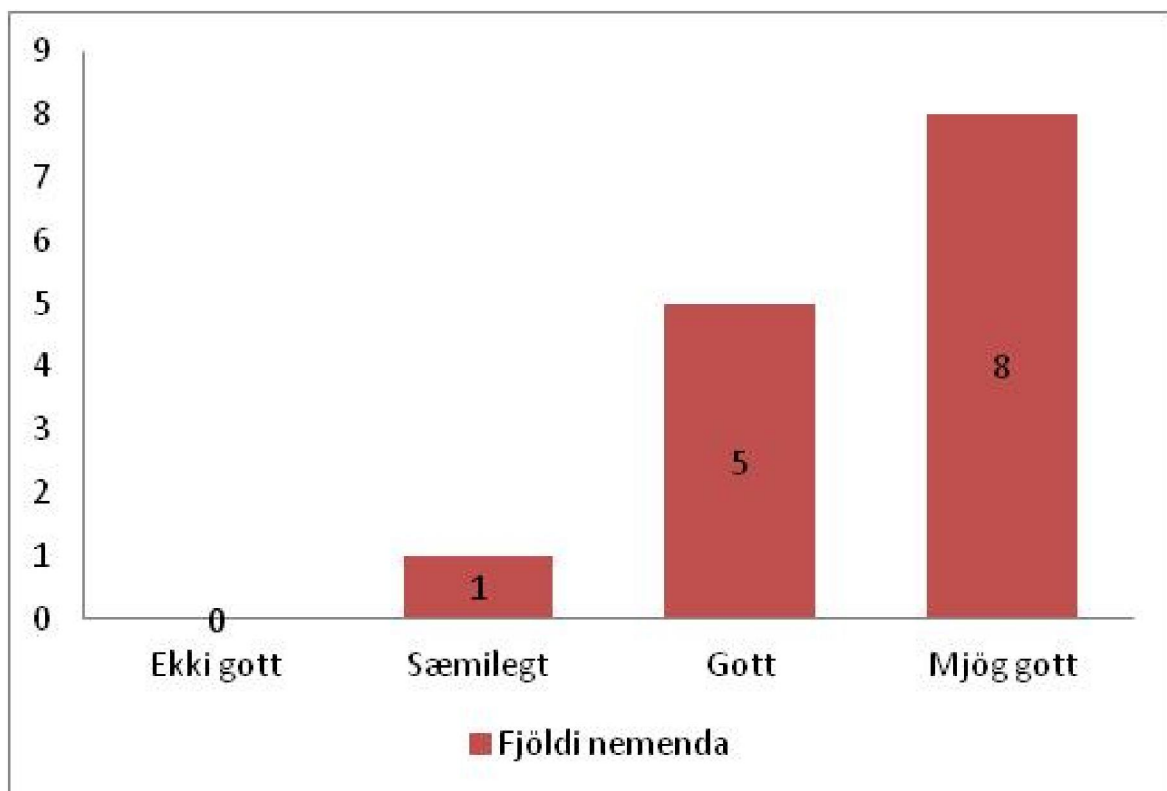
Niðurstöður úr könnun nemenda í valáfanganum „Tónlist matur og menning“ í Hlíðaskóla skólaárið 2012 – 2013.

Af 20 nemendum í áfanganum var valið 14 nemenda slembiúrtak til að taka þátt í könnuninni. Lagðar voru 4 spurningar fyrir nemendur. Þær voru eftirfarandi auk valkvæðra svara (niðurstöður eru fyrir neðan hverja spurningu):

Hvernig fannst þér að vera í samþættum valáfanga (heimilisfræði, tónmennt)?

- Ekki gott
- Sæmilegt
- Gott
- Mjög gott

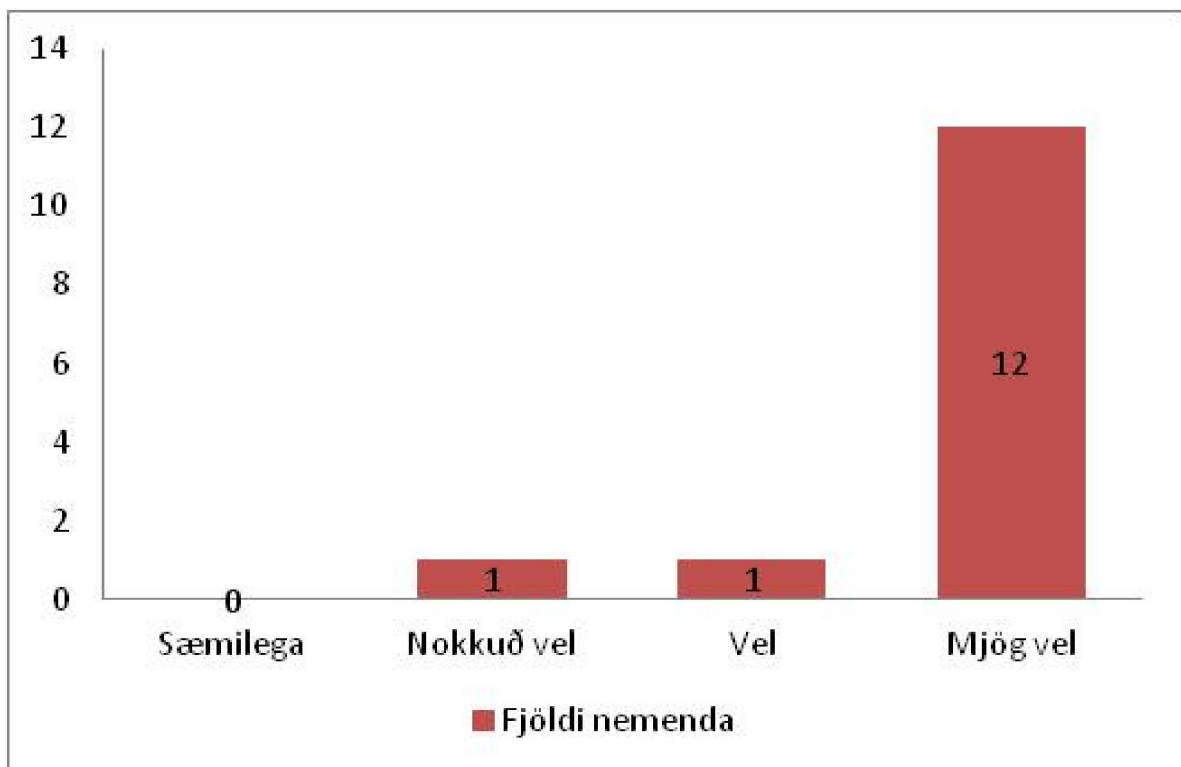
Niðurstöðurnar voru eftirfarandi:

Hvernig leið þér í tímum í valáfanganum?

- Sæmilega
- Nokkuð vel
- Vel
- Mjög vel

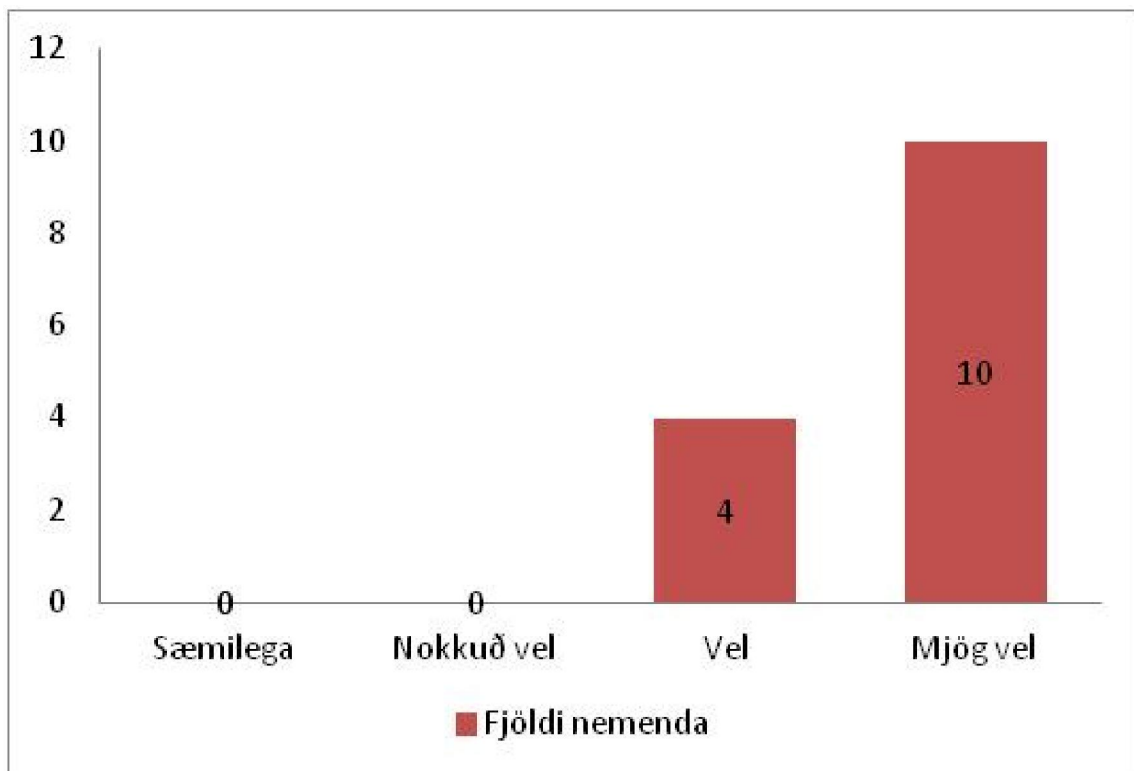
Niðurstöður voru eftirfarandi:

Hvernig fannst þér uppskeruhátíðirnar takast?

- Sæmilega
- Nokkuð vel
- Vel
- Mjög vel

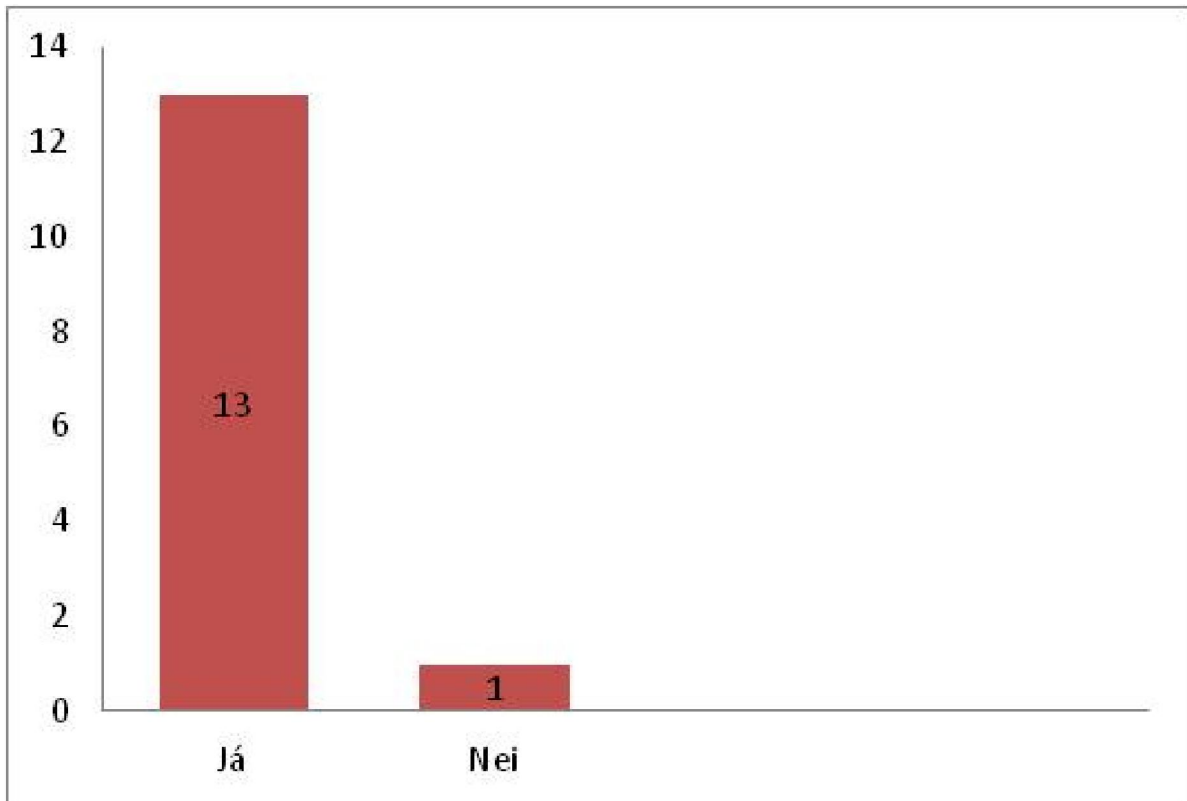
Niðurstöður voru eftirfarandi:

Myndir þú ráðleggja öðrum nemendum að taka þennan valáfanga?

- Já
- Nei

Niðurstöður úr könnuninni má sjá hér fyrir neðan.

Auk þess var nemendum gefinn kostur á að tjá sig skriflega um valáfangann ef það væri eitthvað sem þeir vildu koma á framfæri. 7 nemendur svöruðu. Hér á eftir fara öll svör þeirra:

„Þetta er mjög skemmtilegur áfangi. Allt sem við lærðum var áhugavert, hvort sem það tengdist matnum, tónmenntinni eða leikritunum. Mæli með áfanganum“.

„Þetta var bara mjög skemmtilegt og ég vona að þetta haldi áfram“.

„Ég skemmti mér vel í þessum tímum. Það var gaman, góðir kennarar. Mér fannst samt 4x40 mín á viku smá mikið“.

„Bara mjög skemmtilegt og ég mæli með þessu“.

„Þetta var mjög gaman og einmitt fyrir þá sem eru að reyna að sigrast á sviðskreknum“.

„Þetta er mjög skemmtilegt val, þú fræðist um skemmtilega hluti og eldar/bakar mjög mikið af góðum réttum. Þetta er rosa skemmtilegt val og ég sé ekki eftir því að hafa farið í það“.

„Það var yndislegt í TMM, skemmtilegur hópur, fróðlegt efni og frábærir kennarar. Mæli eindregið með þessu. Takk fyrir mig“.